

## PROTOKÓŁ z XVI posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 10 września 2021 roku, o godzinie 13:00 w formie wideokonferencji.

Bariery w procesie inwestycyjnym w infrastrukturę telekomunikacyjną – Pani Małgorzata Zakrzewska.

Pani Małgorzata Zakrzewska skupiła się na problemach rozwoju infrastruktury komórkowej. Fundamentem rozwoju usług cyfrowych jest obecność infrastruktury szerokopasmowej, na której wszystkie usługi będą mogły funkcjonować. Dostrzegana jest potrzeba budowy wielu nowych stacji bazowych, które muszą być wykonane w najbliższym czasie, aby mówić o wdrożeniu technologii 5G. Częściowo będą musiały powstać nowe stacje bazowe, w dużej mierze należy zmodernizować istniejące. Są to inwestycje w 30 000 stacji bazowych w technologii 5G w Polsce. Otoczenie legislacyjne procesu inwestycyjnego jest bardzo skomplikowane. Proces inwestycyjny regulują ustawy z wielu obszarów. Ogromne znaczenie ma silosowość. Każda ustawa jest we właściwości innego resortu, a tematyka wymaga kompleksowego podejścia. Ustawa *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych*<sup>1</sup>, wprowadziła szereg usprawnień do tego procesu.

Pani M. Zakrzewska omówiła dwa rodzaje procesu inwestycyjnego: jeden dotyczący budowy wolnostojącej stacji bazowej (wieża telekomunikacyjna), a drugi dotyczący jej modernizacji. Pierwszym etapem budowy wieży jest planowanie radiowe, czyli wyszukiwanie lokalizacji i zawarcie umowy najmu. Kwestie te należą do operatora. Następnie projektant z uprawnieniami wykonuje kwalifikację przedsięwzięcia pod kątem oddziaływania na środowisko. Należy sprawdzić czy teren przewidziany pod inwestycje jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. I tę analizę wykonuje operator. Jeśli nie ma MPZP trzeba wystąpić o tzw. decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, co jest wielomiesięcznym procesem. Następnie wykonywany jest projekt budowlany i elektryczny.

Dalej należy wystąpić do zakładu energetycznego o ustalenie warunków przyłączenia do sieci. Jeśli występuje taki wymóg konieczne jest uzyskanie pozwolenia na prowadzenie robót od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Następnie należy uzyskać decyzję o pozwoleniu na budowę. Po uzyskaniu wszystkich pozwoleń i decyzji, zostają uruchomione prace. Po ich zakończeniu następuje etap uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Kolejno są pomiary pola elektromagnetycznego w otoczeniu i obligatoryjne ich przekazanie do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Na koniec dokonywane jest zgłoszenie planowanego rozpoczęcia eksploatacji danej instalacji radiokomunikacyjnej do organu ochrony środowiska. Dla wolnostojącej wieży telekomunikacyjnej jest jeszcze masa uszczegółowień wynikających z ustawy o *planowaniu i*

---

<sup>1</sup> Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (Dz.U. z 2021 r. poz. 777)

zagospodarowaniu przestrzennym<sup>2</sup>, ustawy Prawo budowlane<sup>3</sup>, ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami<sup>4</sup>. Bez modernizacji istniejącej infrastruktury nie będzie możliwości wdrożenia technologii 5G na częstotliwościach, które mają być rozdysponowane. Oznacza to wymianę na sprzęt generacji nowych technologii. Skomplikowane otoczenie legislacyjne daje pretekst dla władz lokalnych do znalezienia wymówki prawnej dotyczącej powodu niemożności powstania takiej infrastruktury na jej obszarze. U podłoża całej problematyki znajdują się obawy społeczne.

Pani M. Zakrzewska omówiła też etapy modernizacji stacji bazowej. Jest to przede wszystkim wykonanie kwalifikacji danego przedsięwzięcia pod kątem oddziaływania na środowisko. W przypadku braku MPZP nie jest konieczne uzyskanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego - wynika to z nowelizacji ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych<sup>5</sup>. Potrzebne jest wykonanie projektu technicznego, elektrycznego oraz zachodzi potrzeba uzyskania pozwolenia na prowadzenie robót od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - w przypadku, gdy dotyczy to terenu, który jest objęty taką ochroną. Trzeba dodatkowo dokonać zgłoszenia robót budowlanych, jeżeli wysokość instalowanych urządzeń przekracza 3 m. Dwa ostatnie kroki to wykonanie pomiarów natężenia pola elektromagnetycznego oraz dokonanie zgłoszenia planowanego rozpoczęcia eksploatacji danej instalacji do właściwego organu.

W ramach prac izb branżowych udało się do tej pory zidentyfikować 35 bardzo konkretnych postulatów legislacyjnych dotyczących barier rozwoju infrastruktury komórkowej. Dalsze prace, wymagają identyfikacji wszystkich barier oraz wątków związanych z obawami społecznymi związanymi z rozwojem 5G. Pani M. Zakrzewska zaproponowała, aby w gronie Rady poszukać optymalnego dla Polski modelu rozwoju inwestycji sieci szerokopasmowych (mobilnych i stacjonarnych). Należy także wypracować model kosztowy, który zapewni optymalny, hurtowy dostęp do infrastruktury.

Podsumowując, istnieje pilna potrzeba nowelizacji ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych<sup>6</sup> oraz szeregu rozporządzeń. Największym problemem jest brak właściciela tematu. Pojawiła się propozycja zaproszenia przedstawicieli KPRM oraz operatorów w celu dyskusji na temat optymalnego modelu rozwoju sieci szerokopasmowych. Ostatnią kwestią jest plan konkretnych działań edukacyjnych na poziomie lokalnym, w celu redukcji obaw związanych z rozwojem inwestycji w infrastrukturę mobilną. W ten temat potrzeba zaangażowania przedstawicieli rządu z różnych resortów ze względu na regulacje ustawowe z wielu obszarów. Nie wystarczy, aby jeden podmiot branżowy szerzył agendę cyfrową w Polsce.

W toku dyskusji wyrażono zgodę na zajęcie stanowiska przez Radę na powyższy temat. Jest to istotna kwestia - z jednej strony są to przepisy prawa, z drugiej - gigantyczne inwestycje

---

<sup>2</sup> Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741)

<sup>3</sup> Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U z 2020 r. poz. 1333)

<sup>4</sup> Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2021 r. poz. 710)

<sup>5</sup> Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 777)

<sup>6</sup> Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 777)

oraz finansowanie zarówno europejskie jak i rządowe. Pan Przewodniczący zauważył, że tematem powinien zająć się Zespół infrastruktury. Zaproponowano także, aby w stanowisku Rady uwzględnić aspekt problematyki środków europejskich z uwzględnieniem Krajowego Planu Odbudowy oraz kwestię neutralizacji zakresu dezinformacyjnego.

Wyrażono opinię, że trudności z budową infrastruktury są nasilone w tych częściach Polski, gdzie istnieją problemy wykluczenia cyfrowego. Bez zniesienia barier lokalnych nastąpi pogłębienie problemu dostępu do usług elektronicznych, zarówno oferowanych przez sektor komercyjny, jak i sektor publiczny.

Pojawiła się propozycja, aby po przedstawieniu Radzie do akceptacji projektu stanowiska Rady przez Zespół infrastruktury, zaprosić do szerszej dyskusji operatorów telekomunikacyjnych, UKE, przedstawicieli KPRM z pionu Cyfryzacja odpowiedzialnych za ten obszar oraz resort infrastruktury.

W toku dyskusji zaproponowano, aby temat społeczno-cyfrowego wykluczenia, np. indeksu wykluczenia lokalnego, zaprezentować na jednym z posiedzeń Rady.

#### [Stanowisko Rady w sprawie kompetencji cyfrowych – Pani Anna Kwiatkowska.](#)

Pani Anna Kwiatkowska przedstawiła propozycję stanowiska Rady w sprawie Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych. Kompetencje cyfrowe powinny być rozważane na tle kompetencji społecznych. Prace nad dokumentem PRKC trwają ponad 2 lata. Jest pewna trudność w tworzeniu tego dokumentu, która wynika z potrzeby opisanie bardzo wielu rozległych, ząbających się czy też równoległych obszarów zagadnień. Dodatkowo cały proces musi korespondować z programami z dokumentów wymienianych w KPO i wielu innych kluczowych i strategicznych.

Warto, aby Rada wyraziła przekonanie, że obecna wersja PRKC powinna ulec gruntownej przebudowie. Należy odstąpić od przekazania szczegółowych uwag do zapisów PRKC, skupiając się na konstruktywnych ogólnych wskazówkach co do brzmienia dokumentu. Szczegółowe uwagi powinny nastąpić na etapie konsultacji. Niektóre z elementów są jasno opisane w PRKC, jednak cały wymaga istotnego przeformułowania. Dokument powinien być tworzony przy wsparciu grupy ekspertów. Przede wszystkim oczekuje się od tak ważnego dokumentu przedstawienia jasnej wizji z czego wynika potrzeba jego sformułowania, jaki jest jego cel, kto odpowiada za jego przygotowanie, jakie winno być miejsce PRKC wśród pozostałych dokumentów, powiązanie z instrumentami finansowymi, nowe działania, oczekiwane efekty.

Można wyróżnić elementy takie jak: stałe podnoszenie komfortu cyfrowego życia społeczeństwa i dotrzymanie tempa rozwoju innym krajom oraz zwiększenie liczby specjalistów potrzebnych do prawidłowego i bezpiecznego rozwoju cyfrowego nowoczesnej gospodarki. Konieczność opracowania dokumentu PRKC wynika z zapisów w KPO. Realizacja KPO ma umożliwić osiągnięcie stałego wzrostu poziomu kompetencji cyfrowych przez zapewnienie każdemu w Polsce możliwości ich rozwoju stosownie do potrzeb. Program powinien obejmować:

- Wzmocnienie zarządzania rozwojem kompetencji cyfrowych;
- Rozwój edukacji cyfrowej;
- Wsparcie kompetencji cyfrowych obywateli;

Te trzy punkty, wzbogacone przez opis sytuacji Polski na tle innych krajów oraz przez powiązanie PRKC z dokumentami strategicznymi - powinny stanowić jego filary.

Następnie Pani A. Kwiatkowska omówiła sytuację Polski na tle innych krajów i powiązanie z innymi dokumentami. Poruszyła też wiele innych kwestii np. usystematyzowanie ze względu na cel działań z dokumentów strategicznych, z którymi powinny korespondować dalsze zapisy w dokumencie. Wymieniane są tam dokumenty strategiczne i przykładowe zapisy, jednak nie mają one systemowej kontynuacji.

Następnie wymieniono elementy, które zostały w niewielkim stopniu uwypuklone w PRKC, tj.

- wnioski z projektów prowadzonych w mijającej perspektywie finansowej i ocena ich efektywności,
- propozycje kolejnych edycji i przeskalowań projektów, które skończyły się sukcesem,
- opis programów rozpoczętych w poprzednim rozdaniu finansowym, które muszą być dokończone w obecnym,
- podsumowanie okresu finansowania.

Druga część dotyczy wzmocnienia zarządzania rozwojem kompetencji cyfrowych. Ważne jest stworzenie mapy działań centralnych i regionalnych w powiązaniu z poszczególnymi środkami finansowymi. Logika działań w zakresie edukacji cyfrowej powinna uwzględniać wszystkie możliwe i znane przyszłe źródła finansowania. Projekty, powinny wpisywać się w założenia i wysokość poszczególnych źródeł finansowania, obejmować jak największy wachlarz potrzeb w zakresie edukacji cyfrowej, ale nie powinny prowadzić do dublowania projektów.

Bardzo ważne jest opisanie instytucji czuwających nad realizacją i aktualizacją Programu. Wymienione zostało w nim Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych, które powinno spełniać rolę merytoryczną. Druga instytucja, która byłaby odpowiedzialna za działania legislacyjno-administracyjne to Komitet Monitorujący i administracja KPRM. Kwestia ta wymaga doprecyzowania relacji pomiędzy nimi. Istotne jest także określenie ewaluacji początkowej i etapowej podejmowanych działań, a także współpraca z instytucjami zajmującymi się rozwojem kompetencji cyfrowych.

Trzeci komponent to edukacja cyfrowa formalna. W dokumencie pominięto działania konieczne dla wzmocnienia edukacji formalnej mającej fundamentalne znaczenie dla powszechnego kształcenia kompetencji cyfrowych. W dokumencie skupiono się wyłącznie na działaniach poza formalnych, np. w obszarze edukacji szkolnej nie wzięto pod uwagę ogromnej wartości, jaką wnosi nowa podstawa programowa informatyki w zakresie

kształcenia kompetencji cyfrowych wszystkich uczniów. Ta zmiana wymaga wsparcia ze strony PRKC i uzupełnienia o dodatkowe działania dla uzyskania spójnej całości.

Brakuje powszechnej weryfikacji efektów kształcenia informatycznego. Potrzeba także wsparcia edukacji informatycznej ogólnej i zawodowej. Niewiele działań podejmowanych jest w obszarze kształcenia wyższego. Istotne pozostaje także podkreślenie roli uczelni wyższych w kształceniu kompetencji cyfrowych całego społeczeństwa oraz kształceniu nowych specjalistycznych kadr. Uczelnie borykają się z ich brakiem, z nieprzygotowaniem do kształcenia kompetencji cyfrowych. Potrzebne jest wsparcie merytoryczne oraz finansowe do przygotowania nauczycieli akademickich, jak również nowe kierunki studiów, w tym podyplomowych oraz intensywna praca nad ofertą studiów dostosowaną do umiejętności kandydatów na nowej podstawie programowej.

Czwartym tematem jest wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych wszystkich obywateli. Ta kwestia jest najbardziej uregulowana w dokumencie. Brakuje jednak wizji dotyczącej wsparcia formalnego systemu w zakresie kształcenia specjalistycznych kompetencji informatycznych poszukiwanych na regionalnych rynkach pracy, a także certyfikowania umiejętności cyfrowych zgodnie z ramami kwalifikacji. Podsumowując, powinien zostać powołany zespół ekspertów, który wspomże powstawanie PRKC.

Jeden z członków Rady zauważył niepokojący fakt - po raz pierwszy od dłuższego czasu maleje liczba inżynierów kończących studia wyższe. Nie widać przygotowania programów nauczania na uczelniach wyższych przez pryzmat kompetencji cyfrowych. Mamy do czynienia z olbrzymim brakiem kompetencji eksperckich. Zauważano także, iż niedługo minie rok odkąd został przyjęty *Digital Education Action Plan* Unii Europejskiej. W dokumencie jest szereg konkretnych działań, na które zostaną przeznaczone określone środki z KPO, w związku z tym byłoby wskazane, aby działania podejmowane w kraju uwzględniały założenia w wyżej wymienionym dokumencie.

W dalszej dyskusji wskazano, że MC ufundowało program *AI Tech*, który miał na celu utworzenie nowych kierunków studiów dotyczących sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa. W ramach uniwersytetów europejskich budowana jest oferta, w której bardzo popularne wśród studentów oraz innych konsorcjantów są programy nauczania poszerzające kompetencje cyfrowe. Wymogi europejskie muszą zatem zostać uwzględnione. Zwrócono ponownie uwagę, jak istotne w sprawach kształcenia jest finansowanie.

Pan Przewodniczący zauważył, że być może mówiąc o kompetencjach cyfrowych powinniśmy myśleć o wszystkich kompetencjach, w których cyfrowość jest ważnym elementem. Trudno wyobrazić sobie kompetencje bez cyfrowości, bez używania internetu. W związku z tym pojęcie rozwoju cyfrowego Polski i społeczeństwa oznacza w ogóle rozwój (z niezbędnym elementem cyfrowości). Cyfryzacja ma charakter horyzontalny, więc PRKC powinien być dokumentem bardziej podstawowym niż dokumenty resortowe

Pan Przewodniczący zauważył, że najlepiej byłoby PRKC nie poprawiać, lecz napisać go od początku. Istnieje obawa, że stanowisko Rady zostanie przyjęte jedynie jako zestaw poprawek do obecnej wersji dokumentu.

#### Dyskusja wewnętrzna, m.in. dotycząca grupy ds. usług chmurowych.

Do grupy ds. usług chmurowych zgłaszali się zainteresowani tematem członkowie Rady. Odbędzie się spotkanie, na którym zostanie ustalone, jakie kwestie w temacie chmury grupa przygotowuje dla Rady.

Dyskutowano o uczestnictwie Rady i aktywności w spotkaniach/konferencjach dot. spraw, które są przedmiotem zainteresowania i dyskusji w Radzie.

Wspomniano o projekcie powołania Centralnego Biura ds. Zwalczania Cyberprzestępczości. Poddano pod dyskusję, czy Rada powinna nim się zająć. Pan Przewodniczący uważa, że jest to temat dla Rady. Po wypracowaniu wstępnego stanowiska należy zaprosić osoby, które odpowiadają za ten projekt.

Zwrócono uwagę na potencjał MedTech na polskim rynku, na korzyści dla polskich firm, także w kontekście europejskich regulacji. Pojawiła się propozycja przedstawienia na jednym z posiedzeń Rady punktu dotyczącego Med-Tech i gospodarki danymi medycznymi.

## Uczestnicy posiedzenia:

### Członkowie Rady:

1. Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz
2. Konrad Ciesiołkiewicz
3. Andrzej Dulka
4. Agnieszka Gryszczyńska
5. Michał Kanownik
6. Karol Krawczyk
7. Anna Beata Kwiatkowska
8. Mirosław Maj
9. Dariusz Milka
10. Aleksandra Musielak
11. Józef Orzeł - Przewodniczący
12. Paweł Śniatała
13. Robert Trętowski
14. Mateusz Tykierko
15. Małgorzata Zakrzewska
16. Marcin Zarzecki

### Sekretariat Rady i pracownicy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów:

17. Katarzyna Nosalska, Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego w KPRM
18. Tomasz Opolski, Zastępca Dyrektora Departamentu Telekomunikacji w KPRM
19. Krzysztof Głomb, Pełnomocnik Ministra Cyfryzacji do spraw współpracy z administracją samorządową Rzeczypospolitej Polskiej
20. Katarzyna Staromłyńska-Gójska, KPRM
21. Anna Supeł, KPRM
22. Joanna Laskowska, KPRM